

ΤΙΝΑΞΤΕ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ

ΤΙΝΑΞΤΕ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ

του **JÉRÉMY DÉSIK-WEBER**

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

δημοσιεύτηκε στο *lundimatin* #256 στις 28 Σεπτέμβρη 2020.

Ο Τζερεμυ Ντεζιρ-Βεμπερ με αυτό του το βιβλίο αναφέρεται με απλό λόγο στις εσωτερικές ίντριγκες των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και προχωράει ακόμα περισσότερο δημοσιοποιώντας έναν τεράστιο αριθμό εσωτερικών εγγράφων του Τραπεζικού Ομίλου του Χονγκ Κόνγκ και της Σανγκάης. Μετέχοντας στο κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων ριζοσπαστικοποιήθηκε και οξύνθηκε η οικολογική του συνειδητοποίηση. Εδώ παρουσιάζουμε μία αναδημοσίευση μίας παρουσίασης του βιβλίου του με στόχο να ανοίξουμε ένα κύκλο στοχασμού τόσο γύρω από το αδιέξοδο της απόπειρας να ελεγχθούν οι παγκόσμιοι τραπεζικοί όμιλοι όσο και γύρω από την οικολογική καταστροφή και τη μόνη διέξοδο που ανοίγεται για την κοινωνία που δεν είναι άλλη από τη ριζική και απόλυτη σύγκρουση με τις πρακτικές και λογικές των σύγχρονων παγκόσμιων ελίτ. Η τελική Μάχη μάλλον βρίσκεται πίσω από την “επόμενη γωνία “ . ΣτΜ.

Μετά από δέκα χρόνια που πέρασε ξεκινώντας από τα διάσημα Πανεπιστήμια Οικονομικών και μετά

διαχειριζόμενος συναλλαγές υψηλού επιπέδου, ο Jérémy Désir-Weber παραιτήθηκε με πάταγο από τη διοικητική του θέση στο τμήμα εποπτείας και αξιολόγησης των κινδύνων της αγοράς, στα παγκόσμια κεντρικά γραφεία της HSBC, στην καρδιά του Σιτυ του Λονδίνου (City of LONDON). Παραθέτει τη μαρτυρία του για να περιγράψει τη «γένεση μιας εξέγερσης», τη διαδρομή, τη σταδιακή συνειδητοποίησή, ιδιαίτερα σε ότι αφορά στην οικολογία, στις μέρες μας «πού ακόμα και η απόπειρα να αρνηθούμε να επιλέξουμε αποτελεί μία επιλογή». Πλέον αρνείται να συνεισφέρει σε αυτό που οι Riesel και Semprun αποκαλούν διαχείριση καταστροφών και διαρκή υποταγή ».

Μόλις είχε γίνει 15 ετών, τον Σεπτέμβριο του 2008, όταν οι Λίμαν Μπροδερς (Lehman Brothers) χρεοκόπησαν. Οι φιλίες του προκαλούν «αυτή την παραδειγματική κριτική που λείπει τόσο» από τους συμμαθητές του στο σχολείο και στο Πανεπιστήμιο (Μαθηματικά) όπου εκπαιδεύονται οι «μελλοντικές επιστημονικές ελίτ της χώρας των οποίων η πολιτική συνείδηση μοιάζει σοβαρά ατροφική». Μάλιστα φτάνει στο σημείο να σχεδιάζει τη διείσδυση στο χρηματοδοτικό τομέα για να προκαλέσει μια αλλαγή από τα μέσα, να τον βελτιώσει και να τον εξανθρωπίσει. Μετά το γυμνάσιο Massena στη Νίκαια, εντάχθηκε στο École des Mines de Saint-Etienne, έπειτα στο Imperial College στο Λονδίνο, με μια πρώτη πρακτική άσκηση στο Τμήμα Κινδύνων της Αγοράς στην τράπεζα Crédit Mutuel, και στη συνέχεια ένα δεύτερο στην ευρωπαϊκή θυγατρική της Tudor Investment Corporation. Συνέχισε με Μεταπτυχιακό στις Πιθανότητες και την Οικονομία και προσελήφθη σε θέση ποσοτικού αναλυτή που επιβλέπει αλγοριθμικά μοντέλα συναλλαγών στα κεντρικά γραφεία της HSBC στο Λονδίνο στο Canary Wharf.

Η προσωπική του ιστορία καταγράφεται με μία σειρά αναλύσεων, τεχνικών μεν αλλά απόλυτα κατανοητών, της ελληνικής κρίσης, του σκάνδαλου του δανεισμού υψηλού ρίσκου, της υπόθεσης Kerviel, των SwissLeaks που φώτισαν τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας από Σαουδάραβες πελάτες της HSBC, επίσης του σκανδάλου των Πάναμα Πεϊπερς (Panama Papers) με την αποκάλυψη 11,5 εκατομμυρίων εμπιστευτικών εγγράφων... Οι εξηγήσεις που δίνει ο ίδιος είναι συχνά συντριπτικές και δικαιολογούν επαρκώς την εξέγερσή του. Τα χρήματα του Σίτυ χρηματοδότησαν την αποικιακή επέκταση του Ηνωμένου Βασιλείου, τους πολέμους του εναντίον του Ναπολέοντα και τη βιομηχανική του επανάσταση. Τα παλαιά «κομφετί» (ΣτΜ.εορταστικά διακοσμητικά) της Αυτοκρατορίας (Μπαχάμες, Γιβραλτάρ, Τζέρσεϋ και Γκέρνσεϊ, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι και Καϊμάν) έχουν γίνει φορολογικοί παράδεισοι, οι οποίοι ασκούν τη φοροδιαφυγή και την απάτη σε βιομηχανικά επίπεδα, χάρη σε μια μεγάλη «εφησυχασμένη τύφλωση» " Ένας νόμος για τον «διαχωρισμό και τη ρύθμιση των τραπεζικών δραστηριοτήτων» υιοθετήθηκε στη Γαλλία το 2013, ο οποίος όμως δεν είναι δεσμευτικός, επειδή μάλιστα ένα σημαντικό μέρος των εκτελεστικών του διατάξεων δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί.

Ο Τραπεζικός Όμιλος του Χονγκ Κονγκ και της Σαγκάης (HSBC) γεννήθηκε πριν από 150 χρόνια, όταν οι Άγγλοι έποικοι επέλεξαν το λιμάνι του Χονγκ Κονγκ ως βάση για να κατακτήσουν την κινεζική αγορά. Μπήκαν στο εμπόριο οπίου, ξεκινώντας έναν πόλεμο τον οποίο κέρδισαν οι Βρετανοί, αποκτώντας την κατοχή της πόλης για 99 χρόνια. Η τράπεζα δημιουργήθηκε από εμπόρους που εμπλέκονται στο εμπόριο ναρκωτικών. Θα έπρεπε να είχε κλείσει το 2012, μετά από αποκαλύψεις σχετικά με τη συμμετοχή του στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομα κολομβιανά καρτέλ, αλλά ξεπέρασε το

πρόβλημα με ένα πρόστιμο 2 δισεκατομμυρίων δολαρίων, που ισοδυναμεί με τα κέρδη ενός μήνα, εγκαινιάζοντας την εποχή των εταιρειών που είναι “πολύ μεγάλες για τη φυλακή” (πολύ μεγάλες για να φυλακιστούν), δηλαδή βρίσκονται πάνω και πέρα από τους νόμους. Έχοντας 3 τρισεκατομμύρια δολάρια να διαχειριστεί, θα ήταν η πέμπτη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο εάν ήταν χώρα. Το 1997, όταν η Μεγάλη Βρετανία επέστρεψε τη διοίκηση του Χονγκ Κονγκ στην Κίνα, η τράπεζα μετέφερε τα κεντρικά της γραφεία στο Λονδίνο, αλλά αποφάσισε να παίξει και στα δύο ταμπλό, διατηρώντας την έδρα της στην Ασία.

Ο Jérémy Désir-Weber αναφέρει λεπτομερώς τα όρια των ελέγχων που εφαρμόζονται στις συναλλαγές υψηλής συχνότητας. Χρειάζονται είκοσι σελίδες περιγραφών για έναν ερευνητή AMF (“ο αστυνομικός του χρηματιστηρίου”) για να περιγράψει 20 χιλιοστά του δευτερολέπτου συναλλαγών και το υπολογιστικό φύλλο του Excel περιορίζεται σε ένα εκατομμύριο γραμμές, ενώ πρέπει να διαχειριστεί ένα δισεκατομμύριο και μισό παραγγελιών. Ο ελβετικός νόμος περιορίζει τα πρόστιμα για ξέπλυμα βρώμικου χρήματος σε 5 εκατομμύρια ελβετικά φράγκα. «Οι αρχές αναθέτουν στις τράπεζες την εξουσία να ελέγχουν μόνες τους τον εαυτό τους. “Κατά την ένταξή του στην HSBC, του αναθέτουν ειδικά” να προσέχει οποιαδήποτε ύποπτη συμπεριφορά ενός πιθανού καταγγέλλοντος! Επιφορτισμένος με τον έλεγχο ενός αλγορίθμου πριν φτάσει στην αγορά, αναφέρει έναν σημαντικό αριθμό σοβαρών προβλημάτων, ένα τόσο χαμηλό αποτέλεσμα πρόβλεψης που η ρίψη ενός νομίσματος στον αέρα θα ήταν ασφαλέστερη και αρνείται να δώσει μια ευνοϊκή συμφωνία. Ωστόσο, η ιεραρχία θα τον αναγκάσει να αλλάξει την έκθεσή του και να δηλώσει ότι ο αλγόριθμος πρέπει να βρίσκεται σε πραγματικές συνθήκες για να βελτιωθεί. Εν ολίγοις, οι τράπεζες

είναι πολύ μεγάλες για να ελεγχθούν.

Η διαπίστωση της ανικανότητας του εμπρός στην αδράνεια και την ατιμωρησία, έρχεται χρονικά παράλληλα όταν ξεκινά η εξέγερση των κίτρινων γιλέκων στα τέλη του 2018 που αρχικά κινητοποιήθηκαν ενάντια ενός φόρου για το διοξειδίο του άνθρακα που θα αποδειχθεί ότι έχει σχεδιαστεί για να αντισταθμίσει τη μείωση των εργοδοτικών συνεισφορών και την εκστρατεία της Greta Thunberg. Έπειτα με τις ενέργειες του κινήματος της Εξέγερσης κατά της Εξαφάνισης (ΣτΜ. Extinction Rebellion κίνημα ενάντια στην υπερθέρμανση του πλανήτη) τον Απρίλιο του 2019, το οποίο θα τροφοδοτήσει την οικολογική του συνείδηση. Συμμετέχοντας, με την συντρόφισσα του, στον αποκλεισμό της πλατείας του Κοινοβουλίου, άκουσε για πρώτη φορά για την IPCC (ΣτΜ. ειδική αναφορά που υπογράφηκε από 195 κυβερνήσεις με προτάσεις για τη μείωση της υπερθέρμανσης) και ανακάλυψε για πρώτη φορά τη σοβαρότητα της κατάστασης. Στρατεύεται και συμμετέχει σε συλλόγους που επιθυμούσαν να «εκμεταλλευτούν τη δύναμη των δεδομένων στην υπηρεσία της ανθρωπότητας», και στη συνέχεια αποφάσισε να “ξεκοκκαλίσει” όλα τα έγγραφα που διατίθενται στην HSBC σχετικά με τις δεσμεύσεις της όσον αφορά τη βιώσιμη χρηματοδότηση ή την πράσινη χρηματοδότηση, και γράφει μια έκθεση, περίπου πενήντα σελίδων, που προορίζεται για την ιεραρχία του, από την οποία καταθέτει εδώ μια μακρά περίληψη που αξίζει να την προσέξουμε. Πρώτα απ όλα υπενθυμίζει τις πολλαπλές καταστροφικές επιπτώσεις του βιομηχανικού μας πολιτισμού με βάση την ανάπτυξη και τις πολλές προειδοποιήσεις σχετικά με αυτό το θέμα από την έκθεση Meadows το 1972, το τεράστιο μερίδιο ευθύνης των ορυκτών καυσίμων στην αλλαγή του κλίματος και την αναπόφευκτη συσχέτιση τους με την

ανάπτυξη, ακόμη και όταν είναι (φερόμενη) πράσινη. Με βάση τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού της COP21, προειδοποιεί ότι μια ταχεία και συντονισμένη εκποίηση ορυκτών καυσίμων εκ μέρους των τραπεζών, θα συνοδευόταν από αδύναμη ακόμη και αρνητική ανάπτυξη, για την οποία η οικονομία δεν είναι καθόλου προετοιμασμένη με αποτέλεσμα μεσοπρόθεσμα τραπεζικές αποτυχίες. Η αδράνεια και η επιδίωξη της ταχείας οικονομικής ανάπτυξης μέχρι την εξάντληση των αποθεμάτων, όταν οι πρώτες επιπτώσεις μίας κρίσης πετρελαίου θα μπορούσαν να γίνουν αισθητές ήδη από το 2025, προκαλούν τον κίνδυνο κατάρρευσης του συστήματος στο σύνολό του με αποτέλεσμα να παρασύρει όλη την οικονομία αργότερα.

«Ο χρηματοπιστωτικός κλάδος ταξιδεύει τυφλά σχετικά με την κλιματική κρίση, όλα τα προϊόντα και τα μέσα του έχουν διαρθρωθεί χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η επιρροή τους σε έναν παράγοντα που εντούτοις προϋποθέτει τη δική τους βιωσιμότητα και, ευρύτερα τη βιωσιμότητα των οικονομικών και κοινωνικών οργανισμών».

Αποδεικνύει στους προϊσταμένους του γιατί οι δεσμεύσεις της HSBC όσον αφορά τη βιώσιμη χρηματοδότηση είναι εύθραυστες και πώς τα πράσινα ομόλογα τους μπορούν να χρηματοδοτήσουν ορυκτά καύσιμα, απαριθμώντας τις πολλαπλές αδυναμίες των περιορισμών, των αξιολογήσεων, όλων των δεικτών και των μεθοδολογιών σε αυτό πεδίο.

Μετά την έκθεση Charney, που είχε ζητήσει η κυβέρνηση του Προέδρου Τζιμυ Καρτερ (Jimmy Carter) το 1979, η οποία επιβεβαίωσε το σενάριο της υπερθέρμανσης του πλανήτη, η διεθνής κοινότητα κατέληξε, στα τέλη της δεκαετίας του 1980, σε

συμφωνία δεσμευτική για τα κράτη, σε αντίθεση με τη συμφωνία που έγινε στο Παρίσι, για να παγώσει τις παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στα επίπεδα του 1990, ακολουθούμενη από μείωση κατά 20% το 2005, παρά τις προσπάθειες της βιομηχανίας ορυκτών καυσίμων. Στη συνέχεια, ο Ρόναλντ Ρέιγκαν ανακοίνωσε μια αλλαγή προσανατολισμού και λόμπι που οργανώθηκαν ενάντια στο περιβαλλοντικό κίνημα και την περιβαλλοντική ρύθμιση αμφισβήτησαν την επιστήμη και χρηματοδότησαν τα λόμπι των κλιματο-σκεπτικιστών. Ωστόσο, για σαράντα χρόνια, τίποτα δεν έρχεται σε αντίθεση με αυτά τα συμπεράσματα. Τέλος, προτείνει στους διευθυντές της HSBC την καθιέρωση εκπαίδευσης για όλους τους υπαλλήλους σε αυτά τα θέματα, τη συστηματική εξέταση του ενεργειακού κόστους σε όλα τα επίπεδα και περιγράφει τις συνολικές στρατηγικές συνεργασίας για την εφαρμογή ριζικών πολιτικών μείωσης στο επίπεδο των συστημικών τραπεζικών ομίλων.

Αντιμέτωπος με την έλλειψη αντίδρασης από την ιεραρχία του, αποφασίζει να παραιτηθεί και ελπίζοντας να ενισχύσει τον πάταγο που ακολούθησε, να δημοσιοποιήσει μια ανοιχτή επιστολή που ξεκινά με αυτές τις λέξεις: "Ο καπιταλισμός είναι νεκρός. Παρόλο που αυτά τα παρθένα εδάφη πρόκειται να συντριβούν, αυτές οι ακόμη εύθραυστες ζωές πρόκειται να πνιγούν και ίσως δεν θα δουν ποτέ την επόμενη μέρα, ο καπιταλισμός είναι πράγματι νεκρός στην ουσία του ως έννοια και ως δομικός παράγων των επιδράσεών μας. Όσο πιο γρήγορα παραδώσουμε με ταπεινότητα τα όπλα απέναντι σε αυτήν την αναπόφευκτη πραγματικότητα τόσο περισσότερες πιθανότητες θα υφίστανται ώστε να αναγεννηθεί η ζωή". Μόνο ένας ιστότοπος στο διαδίκτυο θα δεχτεί να τη δημοσιεύσει. Από απογοήτευση σε απογοήτευση προχώρησε στην συνειδητοποίηση του. Αν και η έκθεσή

του, δεδομένου ότι ήλπιζε να μεταρρυθμίσει το σύστημα, είναι σύμφωνη με την ολοένα και πιο δημοφιλή τάση της “θεωρίας της κατάρρευσης” (ΣτΜ. “collapsologie”), ανακαλύπτει στον ιστότοπο που διαχειρίζεται ο Nicolas Cazeaux, Le Partage, ένα άρθρο του και κατανοεί ότι η καταστροφή είναι ο ίδιος ο βιομηχανικός πολιτισμός και ότι η κατάρρευσή του θα αποτελούσε το τέλος της καταστροφής: “ Η θεωρία της κατάρρευσης ενισχύει την τοξική ταύτιση των περισσότερων ανθρώπων που ζούν μέσα στο βιομηχανικό πολιτισμό με αυτή τη θανάσιμη κουλτούρα αντί να ενθαρρύνει την ταύτιση τους με το φυσικό κόσμο.” Λυπάται που δεν επέμεινε αρκετά στις λεγόμενες «ανανεώσιμες» πηγές ενέργειες που μόνο τροφοδοτούν ένα άλμα προς τα εμπρός και πάνω από όλα ανοίγουν νέες αγορές για να τροφοδοτήσουν την ανάπτυξη αλλά είναι αναποτελεσματικές στην αναχαίτιση του χάους.

Καταλαβαίνει επίσης τον κεντρικό ρόλο του κράτους, με τις αναγνώσεις των έργων του James C. Scott, Marshall Sahlins και Ντειβιντ Γκρεμπερ (David Graeber), καθώς και ένα βιβλίο που υπογράφεται ως “ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΥΠΑΚΟΗ, ΠΑΡΙΣΙ, ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗ” (Désobéissance Écologie Paris, Écologie sans transition), στο οποίο διαβάζει ότι: « Η οικολογία δεν μπορεί να είναι ένα σύνολο μέτρων που απαιτούμε από το κράτος, αφού η λειτουργία του τελευταίου είναι να εγγυηθεί μια οικονομία ανάπτυξης: δεν μπορεί να κάνει τίποτα για εμάς, αλλά μπορεί να κάνει τα πάντα εναντίον μας. “

Σε ένα άλλο άρθρο σχετικά με την “Υπόθεση του Αιώνα, μια Αγωγή για το Κλίμα εναντίον στο Κράτος”, ο Nicolas Cazeaux εξηγεί:

«Δεν χρειαζόμαστε τίποτα λιγότερο από την πλήρη διάλυση της παγκοσμιοποιημένης βιομηχανικής

κοινωνίας, του κράτους, του καπιταλισμού. .
Χρειαζόμαστε μια ριζοσπαστική απο-ανάπτυξη, μια
διάλυση της κοινωνίας των μαζών προς όφελος ενός
πλήθους αληθινά δημοκρατικών κοινωνιών – που
θεμελιώνονται, επομένως, πάνω σε δημοκρατικές
τεχνολογίες. Αυτό είναι που ούτε το κράτος ούτε το
σύστημα δικαιοσύνης θα επιτρέψει ή θα ενθαρρύνει
ποτέ και συνεπώς θα πρέπει να δώσουμε τη Μάχη. ”

Πάντα καθοδηγούμενος από τη ρεφορμιστική βούλησή
του, συναντήθηκε μαζί με άλλους πρώην μαθητές στη
διεύθυνση του Πανεπιστημίου Ecole des Mines de
Saint-Etienne και συμμετείχε για ένα χρόνο στην
ανάπτυξη μιας λειτουργικής εφαρμογής που τελικά
απορρίφθηκε. Στη συνέχεια, συμφώνησε να εμφανιστεί
ως εμπειρογνώμονας στη δίκη δώδεκα Ελβετών
ακτιβιστών που διώκονταν για κατάληψη στις
εγκαταστάσεις της Credit Suisse ως μέρος μιας μη
βίαιης και εορταστικής διαδήλωσης. Μετά την
αποδόμηση της γλωσσικής ορολογίας της τράπεζας,
επιβεβαιώνει πως η άμεση δράση και η πολιτική
ανυπακοή είναι οι μόνες λύσεις για την προειδοποίηση
της κοινής γνώμης και ότι ο μόνος τρόπος για τις
τράπεζες να επηρεάσουν θετικά την οικολογική τους
πολιτική θα ήταν η ” αυτο-αποσυναρμολόγηση ». Ο
δικαστής θα αθώσει τους ακτιβιστές, θεωρώντας ότι η
δράση τους ήταν δικαιολογημένη ενόψει της έκτακτης
ανάγκης για το κλίμα, επικαλούμενος την κατάσταση
«νόμιμης αναγκαιότητας».

Ολοκληρώνοντας, καλεί να «ανακτήσουμε τις συνθήκες
της δικής μας διαβίωσης συγκεντρώνοντας την
τεχνογνωσία για να απελευθερωθούμε από αυτό το
σύστημα», «να εντατικοποιήσουμε και να
διασυνδέσουμε τις εναλλακτικές λύσεις των πολιτών
και τα δίκτυα αμοιβαίας βοήθειας», « να
υιοθετήσουμε, να αναπτύξουμε, να εμπλουτίσουμε

συνδυαστικά μια επιθετική προσέγγιση, επιτιθέμενοι στην καρδιά του συστήματος “,” να εντοπίσουμε τις αδυναμίες των θεσμών και των υποδομών – στην ενέργεια, τη βιομηχανία, τα πετροχημικά, την οικονομία κ.λπ. – που είναι υπεύθυνοι για τη συνεχιζόμενη οικολογική και ανθρώπινη καταστροφή, κι εφόσον είναι αδύνατον να μεταρρυθμιστούν να ενθαρρύνουμε ή ακόμη και να συμμετέχουμε στην κατάργησή τους ».

Προφανώς το πνευματικό του ταξίδι είναι πιο περίπλοκο και ακόμα κι αν μας περιέγραφε όλα τα στάδια, δεν θα μπορούσαμε εύκολα να τα αναφέρουμε λεπτομερώς. Ελπίζουμε, ωστόσο, να καταφέραμε να αναπαράγουμε τις κύριες γραμμές χωρίς να τις παραμορφώσουμε πάρα πολύ. Ο Τζέρεμι Ντεζιρ-Βεμπερ (Jérémy Désir-Weber) παρέχει μια εξαιρετική σύνθεση τρεχόντων οικολογικών προκλήσεων, καθώς και μια εξαιρετική και εκθαμβωτική παρουσίαση σχετικά με τη χειραγώγηση εκ μέρους των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων του οικονομικού και βιομηχανικού μας συστήματος, επεξηγώντας ιδιαίτερα περίπλοκους χρηματοοικονομικούς μηχανισμούς. Όλα ειπώθηκαν. Αυτό το βιβλίο θα βοηθήσει τους ανθρώπους “που πάσχουν από γνωστική ασυμφωνία ανάμεσα στην εργασία και τις αξίες τους” να “αντισταθούν σε ψευδείς λύσεις”.

«Είτε με το λόγο, είτε με τη γραφή, με αυτονομία ή με αμοιβαία βοήθεια, χρησιμοποιώντας την παραίτηση ή το σαμποτάζ: Ας Τινάξουμε την Τράπεζα στον Αέρα. ”

<https://lundi.am/Faire-sauter-la-banque-Jeremy-Desir-Weber>

FAIRE SAUTER LA BANQUE

Le rôle de la finance dans le désastre écologique

Jérémy Désir-Weber

250 pages – 15 euros

Éditions Divergences – Paris – Septembre 2020

Μετάφραση Θεόφιλος Βανδώρος